

Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus VKT 2021

2.2.2021

Siirtyminen uuteen viheralueiden kunnossapitoluokitukseen – RAMS 2020 ja VKT 2021 -koulutus
Järjestäjä Kaupunginpuutarhurien Seura ry
Puutarhuri, MMM Hanna Tajakka, Viher-Arkki

Luentomateriaali: Viherympäristöliiton VKT-tiedotusmateriaalia

1

Kouluttaja

Hanna Tajakka

- Puutarhuri, MMM
- Viheralan asiantuntijatehtävät (mm. hanke-, julkaisu- laatuarvointi- ja koulutustehtävät)
- Työn alla parhaillaan mm. *Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus VKT 2021* -julkaisu, *Luonnonmukaisten hulevesirakenteiden kunnossapitoluokitus ja työselostus 2022*, RAMS-, VKT- ja KESY-koulutuksia, *Viherproggis* -julkaisun päivittytyö
- Yhteystiedot:
Viher-Arkki
Puh: 040 865 7923
hanna.tajakka@viherarkki.fi
www.viherarkki.fi
Instagram @viherarkki

2

Sisältö

- Mikä on VKT?
- VHT:stä VKT:hen
- VKT:n käyttö
- VKT:n sisältö
- VKT:n aikataulu

KUVAT: Hanna Tajakka.

 Viher-
ympäristöliitto

3

Mikä on VKT?

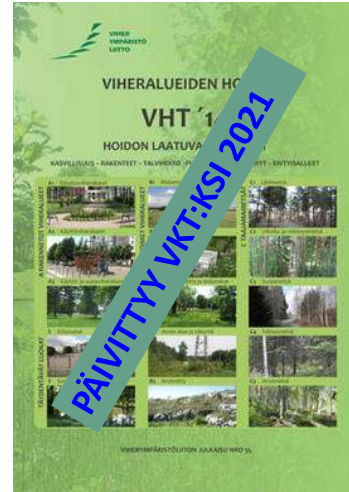
- VKT on tarkoitettu **valtakunnalliseksi viheralueiden kunnossapidon yleiseksi työselostukseksi ja laatuvaatimusasiakirjaksi.**
- VKT:ssa esitettäviä yleisiä **laatuvaatimuksia täsmennetään urakkakohtaisesti hankekohtaisissa kunnossapidon työselostuksissa ja kuntien laatimissa kunnossapidon tehtävä- tai tuotekorteissa.**
- VKT:ta sovelletaan pääasiallisesti **julkisten viheralueiden kunnossapidossa.**
- **Kiinteistöjen ulkoalueiden** ylläpitoa ohjataan **KiinteistöRYL Kiinteistöpalveluiden yleiset laatuvaatimukset** -julkaisun pohjalta. **Laatuvaatimuskuvaukset** ovat molemmissa julkaisuissa **yhteneväiset.**
- VKT:ssa esitetään yleiset laatuvaatimukset **talvihoidolle, puhtaanapidolle, kasvillisuuden hoidolle, rakenteiden, varusteiden, kalusteiden ja laitteiden hoidolle, huolto- ja informaatiojärjestelmien hoidolle ja käytölle** sekä laatua ylläpitävälle **korjaustyölle ja käyttöjärjestelmien hoidolle ja käytölle.**
- VKT sisältää hoidon lisäksi laatuvaatimukset **hanketehtäville** eli **kunnossapitohankeen tilaamiselle, suunnittelulle, valvonnalle/laadunvarmistukselle ja omaisuudenhallinnalle.**

 Viher-
ympäristöliitto

4

VHT:stä VKT:hen

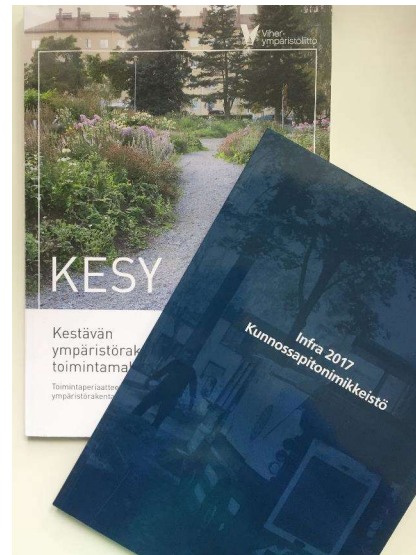
- *Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus VKT 2021* korvaa vuonna 2014 julkaistun *Viheralueiden hoito VHT '14* -julkaisun.
- Päivityksen myötä siirrytään viheralueiden **hoidon laatuvaatimuksista kunnossapidon yleisiin laatuvaatimuksiin**.
- Päivitystyössä huomioidaan *Viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS 2020* -julkaisun uudet kunnossapitoluokat sekä *Infra 2017 Kunnossapitonimikkeistön* käsitteet ja jaottelu.

5

VHT:stä VKT:hen

- *Infra 2017 kunnossapitonimikkeistön* käyttöönoton yhteydessä Kuntaliitto ja Liikennevirasto (nykyinen Väylävirasto, Väylä) sopivat, että aiemmin käytössä ollut **ylläpito-käsite korvataan kunnossapito-käsitteellä**. Kunnossapitoon kuuluvat korjaus-, hoito- ja käyttötehtävät.
 - **Kunnossapito** on säännöllistä toimintaa, jolla säilytetään infrastruktuurin toiminta ja ominaisuudet, vaikutetaan infrastruktuurin käytön olosuhteisiin tai hallitaan infrastruktuurin laitteita ja järjestelmiä.
 - **Hoito** on säännöllistä toimintaa, jolla säilytetään infrastruktuurin käytettävyyteen ja koettavuuteen vaikuttavat olosuhteet.
 - **Korjaus** on säännöllistä toimintaa, jolla säilytetään infrastruktuurin toiminta ja ominaisuudet.
 - **Käyttö** on säännöllistä toimintaa, jolla hallitaan infrastruktuurin laitteita ja järjestelmiä.

6

VHT:stä VKT:hen

- **Hoidolla** huolehditaan, että alue on **käyttötarkoituksensa edellyttämässä päivittäisessä kunnossa**. Hoitoon sisältyvät myös pienet, hoitotöiden yhteydessä ilman erityiskoneita ja -materiaaleja tehtävät korjaus- sekä huoltotyöt.
- **Korjaustehtäviin** sisältyy olevan **rakenteen kunnostaminen, uusiminen, siirtäminen tai purkaminen**. Sen avulla **voittunut tai puutteellinen rakenne palautetaan käyttöön**. HUOM! VKT:ssa ”erikseen sovittavat” tehtävät eivät siis automaattisesti ole korjaustehtäviä.
- Korjaus- ja kunnostustehtävät kohdistuvat olemassa oleviin rakenteisiin, varusteisiin ja järjestelmiin. Tämän takia **korjaustehtävien tunnuksina** (litteroina) käytetään **Infra 2015 Rakennusosa- ja hankenimikkeistön** mukaisia tunnuksia.
- **Käyttötehtävien** avulla **valvotaan ja ohjataan järjestelmiä** niiden toimivuuden ylläpitämiseksi. Käyttötehtäviin kuuluvat myös korjaus- ja muutostarpeita kartoittavat selvitykset.
- **Hanketehtävät** ovat kunnossapitoa palvelevia **työmaa- tai tilaajatehtäviä**.

7

VHT:stä VKT:hen

- VKT:n päivitystyössä on huomioitu lisäksi seuraavat kokonaisuudet:
 - **kasvinterveyden** hallinta
 - **haitallisten vieraslajien** hallinta
 - luonnonmukaisten **hulevesirakenteiden, biotooppipohjaisten ja dynaamisten kasvillisuusalueiden** kunnossapito ja sen ohjaus
 - **ekosysteemipalveluiden** edistäminen
 - **käyttäjäturvallisuus**
 - *Kestävä ympäristörakentaminen* **KESY-toimintamalli**
 - **rakentamisen aikainen ja takuuajan** kunnossapito
 - **vaurioituneiden puiden** hoito
 - **kaupunki- ja palstaviljelyalueiden** kunnossapito.

8

VHT:stä VKT:hen

- Siirryttäessä käyttämään VKT:ta yleisenä kunnossapidon työselostuksena tarjousasiakirjoissa, kunnossapidon työselostuksissa, hoito- ja käyttösuunnitelmissa sekä tuote- ja tehtäväkorteissa **kirjataan selkeästi näkyviin, että käytössä on Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus VKT**. Näin vältetään sekaannukset vanhan luokituksentyöselostuksen (VHT) kanssa.

9

VKT:n käyttö

- VKT on laadittu **helpottamaan hankekohtaisten asiakirjojen laadintaa**.
- VKT:ssa esitetään hankkeesta toiseen **samanlaisina esiintyvät laatuvaatimukset**, jotta niitä ei tarvitse joka kerta kirjoittaa auki uudestaan.
- **Osapuolet voivat viittaamalla** hankkeen asiakirjoissa VKT:een **saattaa voimaan sen vaatimukset**.
- VKT:ta sovelletaan tilaajan ja urakoitsijan välisenä **kaupallisena asiakirjana**, kun siihen on viitattu sopimusasiakirjoissa.
- Kun halutaan **poiketa VKT:n laatuvaatimuksista**, asiasta **mainitaan urakka-asiakirjoissa**. Urakka-asiakirjoissa on tällöin **yksilöitävä laatuvaatimukset, joista poiketaan**, ja esitettävä **korvaavat määräykset**.
- VKT on **laadunarvioinnin työkalu**, jonka avulla voidaan tehdä laadunvertailua alueellisesti, valtakunnallisesti ja eri toimijoiden välillä.
→ **Korostetaan laadunvarmistusta** eli omavalvontaa, itselleluovutusta ja laatukierroksien tekemistä.

10

VKT:n sisältö

Alustava sisällysluettelo

OSA I Yleistä

OSA II Yleiset vaatimukset

00001 Viheralueiden kunnossapidon kelpoisuuden osoittaminen

00002 Viheralueiden kunnossapidon toteutus

00003 Viheralueiden kunnossapidon ympäristövaatimukset

OSA III Korjaus (Nimikkeet ja koodit Infra 2015 mukaiset)

OSA IV Hanketehtävät

xxxxx Viheralueiden kunnossapidon suunnittelu

xxxxx Viheralueiden kunnossapidon hankinta

xxxxx Viheralueiden kunnossapidon laadunvarmistus

xxxxx Viheralueiden kunnossapidon tiedotus ja asukasyhteistyö

xxxxx Viheralueiden omaisuuden hallinta

11

VKT:n sisältö

Alustava sisällysluettelo (jatkuu...)

OSA V Hoito

61000 Talvihoito

62000 Puhtaanapito

63000 Rakenteiden, varusteiden, kalusteiden ja laitteiden hoito

64000 Kasvillisuuden hoito

64100 Väylien vierustojen hoito

64200 Rakennettujen viheralueiden kasvillisuuden hoito

64300 Avoimien viheralueiden kasvillisuuden hoito

64400 Metsien ja metsiköiden hoito

64900 Muu kasvillisuuden hoito

65000 Muut erityiset hoito- ja käyttötehtävät

OSA VI Järjestelmien käyttö ja hoito

71000 Valaistusjärjestelmän hoito ja käyttö

73000 Sulanapitojärjestelmä

81000 Hulevesijärjestelmien hoito- ja käyttö

82000 Vedenjakelujärjestelmä

Liitteet

Käsitteet

Kirjallisuusluettelo

12

VKT:n sisältö

- Rakenne on toteutettu RYLin kanssa samalla periaatteella:
 - VKT:n tekniset (laatu)**vaatimukset** (otsikoitu sanalla Vaatimus) **ovat hyvän kunnossapitotavan** vaatimuksia päätoteuttajalle.
 - Vaatimusten lisäksi on niiden **soveltamisohjeita** (otsikoitu sanalla Ohje), esimerkiksi luokkien käyttöalueita ja ohjeita **työmaalle sekä suunnittelijalle ja käsitteiden selityksiä**.
 - Teksteissä mainitut **viitejulkaisut** on otsikoitu sanalla Viitteet.
- VKT:ssa pyritään selkeästi erottamaan laatuvaatimus ja ohje.
- Laatuvaatimus kuvaa, **millainen arvioitava kohde on tai ei ole, mikä on tai ei ole työtehtävän lopputulos**.
- Ohjeessa otetaan kantaa siihen, **miten laatuvaatimuksen asettamaan tavoitteeseen päästään** eli mitä kunnossapitäjän (suunnittelijan, tilaajan) kannattaa huomioida omassa työskentelyssään.
- Näin olleen **työtehtävien kertamäärä ei ole laatuvaatimus vaan ohje. Poikkeuksena** tästä ovat **puhtaanapitoon** liittyvät laatuvaatimukset, sillä puhtaanapitoluokitus pohjautuu eroihin hoitokertojen määrässä. Myös **rakentamisen ja takuuajan hoidossa** voidaan joissakin laatuvaatimuksissa ottaa kantaa tehtäväkertojen määrään, sillä tarkoituksena on varmistaa, että takuuajan hoito tehdään riittävän usein ja säännöllisesti.

13

VKT:n sisältö

- Kunnossapitotöiden suunnittelussa otetaan huomioon:
 - kohteelle valittu **kunnossapitoluokka**
 - kohteen **toimivuus elinkaaren** aikana
 - **kuluttajaturvallisuuksäädösten** vaatimukset
 - **ekosysteemipalveluiden** toiminta
 - kunnossapitomenetelmien **kestävän kehityksen** mukaisuus
 - muut **omistajan ja/tai tilaajan** asettamat **tavoitteet**.
- Kasvillisuuden **rakentamisen aikaista ja takuuajan hoitoa korostetaan** ja niiden **vaatimukset on koottu omaksi kohdaksi**, johon voidaan **viitata** esimerkiksi rakentamisen **urakka-asiakirjoissa**.
- **Asiat pyritään kirjaamaan VKT:hen vain kerran**. Jos samaan asiaan on tarvetta palata useassa eri kohdassa, viitataan näistä kohdista siihen kohtaan, johon asia on ensimmäisen kerran kirjattu. Tämän vuoksi julkaisun alkuun (Osa II) on koottu luvut, joissa on kaikkia kunnossapittoa koskevat yleiset ja yhteiset kunnossapidon vaatimukset.

14

VKT:n aikataulu

- Tammi-helmikuu 2021 käsikirjoituksen kommentointi ohjausryhmässä
- Helmi-maaliskuu 2021 käsikirjoituksen yleinen kommentointi
- Maaliskuu 2021 käsikirjoituksen viimeistely
- Huhtikuu 2021 julkaisun taittotyö
- Toukokuu 2021 julkaisun painotyö
- Toukokuu 2021 VKT ilmestyy.

- HUOM! Viheralan ammattilaiset voivat halutessaan osallistua yleiseen kommentointikierrokseen, ilmoittamalla kiinnostuksestaan Viherympäristöliittoon. Ilmoittautuneet saavat verkkolinkin, josta kommentoitava materiaali löytyy.
- HUOM! Luonnonmukaisille hulevesirakenteille on tulossa oma julkaisu, jossa yhdistyvät kunnossapitoluokitus (RAMS), kunnossapidon laatuvaatimukset (VKT) ja työohjeet. Julkaisu julkaistaan ilmaisena pdf:nä ja maksullisena painotuotteena 2022.

15

Mikä oli villakoiran ydin?

- VKT on viheralueiden **kunnossapidon yleinen työselostus ja laatuvaatimusasiakirja**.
- VKT:ta sovelletaan pääasiallisesti **julkisten viheralueiden kunnossapidossa**.
- VKT sisältää hoidon lisäksi laatuvaatimukset **korjaustöille ja hanketehtäville**.
- Rakenne on toteutettu **Infra 2017 Kunnossapitonimikkeistön mukaan ja RYLin periaatteella**.
- Kasvillisuuden **rakentamisen aikaisen ja takuajan hoidon vaatimukset on koottu omaksi kohdaksi**.
- VKT ilmestyy toukokuussa 2021.

16

Lisätietoja VKT:sta

- Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus VKT 2021 -verkkosivu, <https://www.vyl.fi/ohjeet/viheralueiden-kunnossapidon-yleinen-tyoselostus-vkt-2021/>
- Viherympäristöliitto ry, info@vyl.fi.

17

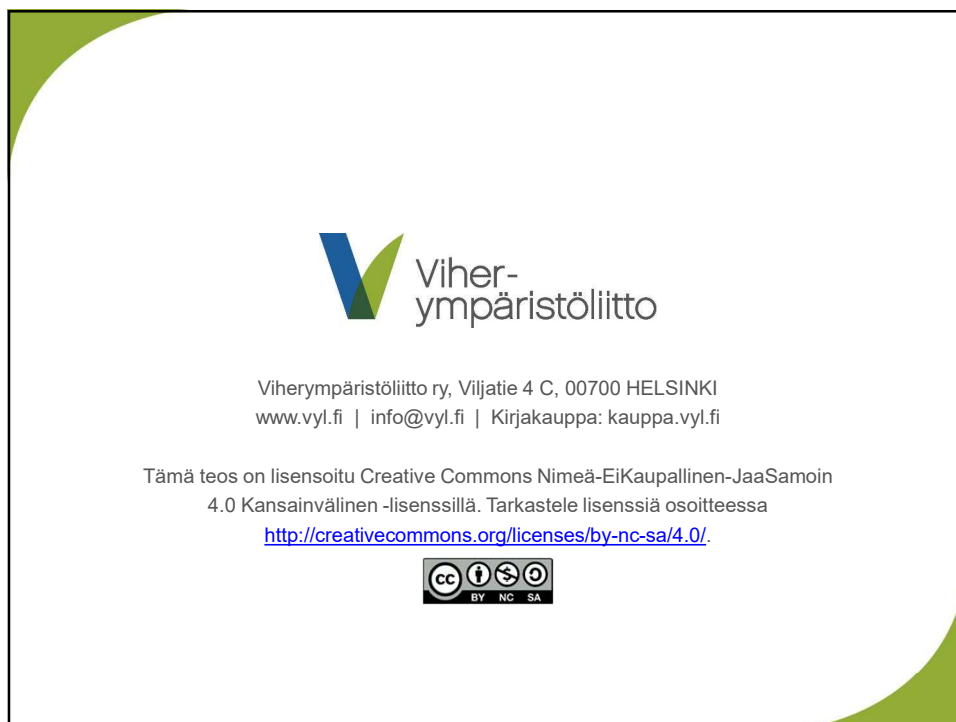
Kysymyksiä tai kommentteja?

18

19

20